

Aarne Haapakoski-lukupiiri 17.4.2012 Kulttuurikeskus Poleenissa, Pieksämäellä

ATOROX, IHMISTEN VALTIAS (1947, Mantere, Hki) -- OUTSIDER

Seikkailu- ja mielikuvitusromaani tulevaisuudesta

Mukana 5 lukupiiriläistä, vetäjänä Marja Hotti.

Henkilöt

Atorox, koneihminen, ihmisrobotti, "laina-aivoilla" toimiva (Atoroxin rakenne ja olemus käsitelty s. 6)

Professori Mitax, Atoroxin keksijä

Martin Fisch, Wienistä kotoisin oleva roisto, huijari

Jim Grief, Martin Fischin entinen ja nykyinen rikoskumppani, kahdessa maanosassa etsitty gangsteri ja konna, Omistaa nykyisin pari panssarivaunua ja puolitusinaa jeeppiä

Miss Lucia Dobson eli Anne-Marie Dobson, entinen Lucia Pott, entinen markiisitar de Villeroi, Martin Fischin rikoskumppani ja rakastajatar

Miss Lisbeth Niccols, kiristäjä, erikoisalana rikkaat aviomiehet . Martin Fischin rakastettu

Fritz Kraumer, entinen Star-laivan stuerkki, jolloin oppi tuntemaan Lisbeth Niccolsin, nykyisin Fikus-kerhon vahtimestari

Komisario Ellis, New Yorkin poliisista

Tarkastaja Grosby, "

Roney, professori Mittaxin punatukkainen apulainen

Lisäksi Atoroxin laina-aivot eli 16 henkilön kasettiaivot, mm. professori Filipon ynnämuiden (s. 26) - Auervaarasta s. 49

Tapahtuu New Yorkissa

Tapahtumapaikkoja mm. Central Hall, Fikus-kerho, Metropol-hotelli, professori Mittaxin laboratorio, Hudsonkatu 98 varasto

Juoni

Tarina alkaa New Yorkin Central Hallista, jossa **professori Mitax** esittelee keksintönsä Atoroxin yleisölle.

Atorox on koneihminen, ihmisrobotti, jolla on käytettävissään 16 eri henkilön mikrofilmatut aivot. Yhdet

Atoroxin käyttämistä aivoista kuuluvat **Filipolle**, vasta teloitetulle maailman taitavimmalle rikosten suunnittelijalle ja pankkiekspertille.

Yleisön joukossa on Filipon tuntenut huijari **Martin Fisch**, joka tietää Filipon tehneen tarkat suunnitelmat Atlanta-pankin ryöstöstä ehtimättä toteuttaa sitä. Hän päättää varastaa Atoroxin entisen rikoskumppaninsa **Jim Griefin** avulla ja toteuttaa pankkiryöstön Atoroxin avulla. Hän saa rikoskumppaniksi Griefin lisäksi **miss Lucia Dobsonin**.

Grief varastaa siis Atoroxin professori Mitaxin laboratorion ja kuljettaa sen Hudsonkadun varastoon harmaalla jeepillään. Myöhemmin he siirtävät Atoroxin Lisbeth Niccolsin hotellihuoneeseen.

Atoroxin varkaus tulee ilmi ja poliisit alkavat etsiä sitä sekä selvittää syytä Atoroxin varkauteen. Lehdissä on suuret ilmoitukset varkaudesta. Poliisit miettivät kuumeisesti kenen aivojen vuoksi varkaus on tehty. He alkavat käydä läpi yksityiskohtaisesti kaikki 16 mikrofilmattua henkilöä (luettelo s. 26) ja (mm. Auervaara s. 49). Professori Mitaxilla on kaukosuunnin, jolla hän pystyy lamauttamaan Atoroxin aivojen toimintaa n. 5000 kilometrin etäisyydeltä.

Sillä välin Martin Fisch pyrkii saamaan Atoroxilta tietoja Filipon pankkiryöstön suunnitelmista. **Lisbeth Niccols** kirjaa tietoja ylös. Professori Mitaxin suunnin vaikuttaa kuitenkin siten, että Atorox kieltäytyy antamasta tietoja. Tällöin Fisch käy ampumassa Mitaxin suuntimen, jonka jälkeen Atorox latelee Filipon suulla tiedot Lisbethille. Tiedot saatuaan Fisch ottaa Jim Griefin mukaan pankkiryöstöön. Fisch on saanut jo Filipolta varoituksen kavalasta naisesta ja pian Fisch hoitelee miss Dobsonin tainnuttaen hänet ja tunkee hänet Atoroxin kanssa samaan arkkuun.

Martin Fisch ja Jim Grief suorittavat ryöstön Filipolta saatujen ohjeiden mukaan (s. 66) ja lopulta Fisch ampuu Griefin tämän jouduttua ahneuden valtaan pankkiholvissa.

Sillä aikaa Miss Dobson herää kauhuissaan arkussa ja tajuaa olevansa siellä yhdessä tajuttoman Atoroxin kanssa. Hänellä on onneksi laukku mukana, josta hän löytää yhden Atoroxin aivokasetin tietämättä kenestä henkilöstä on kyse.. Hän asentaa sen paikalleen ennen pyörtymistään. Ihmeekseen hän herää hotellihuoneen sohvalle ja Atorox esittelee itsensä **Mc Davis**-nimiseksi herraksi – **Pinkertonin salapoliisitoimiston etsivätarkastajaksi**. Miss Dobson paljastaa hänelle Martin Fischin aiheet. Fisch ja Jim Grief ovat Mc Davisille ennestään tuttuja ja Atorox eli Mc Davis ilmoittaa asiasta heti poliisille. Hän selvittää röntgenkatseellaan helposti Martin Fischin kirjoittaman viestin pöydänkannesta ja hänelle tulee kiire päästä nopeasti Fintowin kentälle, jonne Fisch aikoo miss Niccolsin kanssa.

Hätäntyneenä hän ulkona alkaa etsiä autoa ja sopiva sattuu paikalle eli eräs hotellissa asuva miljonääri yökerhosta ajelee kermanvärillä cadillacillaan paikalle. Atorox hyökkää autoon mutta omistaja puolustaa autoaan ampumalla sitä ja osuen sivuikkunaan. Atorox rysähtää autoon rikkoen oven ja kaapaten miss Dobsonin mukaansa. Ajo on mieletöntä, hurjaa kuolemanajoa ja miss Dobson on lähes halvaantunut vierellä. Atoroxin ote kuitenkin alkaa hervota, sillä hänen voima-aineensa aktinouraani on loppumassa.

Kuitenkin hän jaksaa perille asti ja syöksyy Martin Fischin kimppuun, joka jää Atoroxin alle. Samalla Atorox menettää tajunsa eli voima-aine on loppunut. Miss Dobson löytää kuitenkin Martin Fischin taskusta aktinouraanikapselin ja työntää sen Atoroxin rinnassa olevaan aukkoon. Myös komissaario Ellis saapuu paikalle tuoden miss Niccolsin. Atorox – Mc Davis toipuu. ja alkaa nauraa, helisevää, välitöntä naurua johon komissaario ja miss Dobson yhtyvät.

Lukupiiriläisistä ainoastaan vetäjä oli lukenut kirjan kokonaisuudessaan ja siksi kirjoitetun juonen läpikäyminen oli tärkeää.

Mutta alkuun käsiteltiin ylipäätään lukupiirin yleisyyttä Suomessa, josta HS:n toimittaja Suvi Ahola on tehnyt tutkimuksen

(lukupiirejä jo 1700-luvulla Suomessa, jolloin pääasiassa miehet jäseninä mutta nykyään naisten harrastus yli 90 % - Suomen suurin lukupiiri internetissä 12.4. lukien aloituskirjana Kyrön Miniä)

Kävimme läpi hieman Arne Haapakosken taustaa ja Atoroxin syntyä Raimo Jokisalmen kirjan pohjalta.

Lukupiiriläiset kokivat kirjan mielenkiintoiseksi mielikuvitusromaaniksi, nykyistä SciFiä

- käytiin läpi Turun Scifi-päivillä myönnetty Atorox-palkinnon saajat vuodesta 1983 ja ylipäätään Atoroxin "nousu" ja kiinnostuksen kesto scifiläisten joukossa

Kaikkia ihmetytti Outsiderin laaja tietoisuus eri tieteenaloista ja yleensä aiheen valinta vähän 2. maailmansodan jälkeen –" Atorox 2. tärkein keksintö atomipommin jälkeen"

Juonen kehittäminen ja humoristinen ote valokuvatuista aivoista , esim. mukana Auervaara

Romantiikkaa, jännitystä, mielikuvitusta

Atoroxista ihmisenkaltainen – lukiessa unohtuu robottius

Käsiteltiin samalla n. 60 vuotta sitten alkujaan ilmestyneen Jerry Cottonin "yhtäläisyyttä"

-Jerry Cottonista Jouko Raivio väitteli tänä vuonna ja mukana ollut samoja haamukirjoittajia kuin Outsiderin kirjoissa (mm.Kalle Kustaa Korkin seikkailut)esim. Seppo Tuisku – Jerry Cotton Saksasta, Outsiderin kiinnostus myös Saksaa kohtaan ainakin oman poikansa opiskelujen kautta (Ari-poika asui Saksassa kuolemaansa saakka)

Toisaalta mitä Outsider miettinyt kirjoittaessaan ensimmäistä Atoroxia eli oliko alkujaan ajatus vain yksittäisestä kertomuksesta vai jatkokertomuksesta? Toisaalta Atorox ihmisten valtiaan lopussa ei mainintaa jatkosta esim. Kuuhun, vaikka muissa Atorox-osissa aina kirjan lopussa on jo maininta seuraavasta taivaankappaleesta esim. Merkuriuksesta.

Atoroxin seikkailut tulevaisuudessa huvittavat ja ihmetyttävät – mielikuvituksen runsaus pulppua!

Outsider eli aikaansa edellä – olisi varannut lipun Kuuhun ensimmäisten joukossa, jos tuolloin olisi ollut mahdollista.

Seikkailu jatkuu seuraavassa lukupiirissä 22.5. Atorox Kuussa!